

Sausio 13-oji

Laisvės gynėjų diena

Darbą parengė:
Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos
II a klasės mokinė
Daina Petrauskaitė

Turinys

⌘ Trumpai apie Sausio 13-osios įvykius;

⌘ Žuvusieji:

- a) LORETA ASANAVIČIŪTĖ;
- b) VIRGINIJUS DRUSKIS ;
- c) DARIUS GERBUTAVIČIUS ;
- d) ROLANDAS JANKAUSKAS ;
- e) RIMANTAS JUKNEVIČIUS;
- f) ALVYDAS KANAPINSKAS ;
- g) ALGIMANTAS PETRAS KAVOLIUKAS ;
- h) VIDAS MACIULEVIČIUS ;
- i) TITAS MASIULIS ;
- j) ALVYDAS MATULKA;
- k) APOLINARAS JUOZAS POVILAITIS ;
- l) IGNAS ŠIMULIONIS;
- m) VYTAUTAS VAITKUS ;
- n) VYTAUTAS KONCEVIČIUS;

⌘ Šaltiniai.

Bandydama nuversti teisėtai išrinktą ir nepriklausomos valstybės atkūrimą paskelbusią Lietuvos valdžią sovietų kariuomenė 1991 metų sausio 13-osios naktį Vilniuje ginkluota jėga užėmė Televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos pastatą;

MUMS NEREIKIA
KOMISARO IS
MASHKVO S!!!

Sovietų kariuomenė tuomet neišdrįso pulti
Aukščiausiosios Tarybos–Atkuriamojo Seimo
rūmų, kuriuos saugojo dešimtys tūkstančių
žmonių;

Tačiau prie Televizijos bokšto nebuvo išvengta aukų – desantininkams pradėjus su karine technika važinėti po minią ir šaudyti į beginklius žmones, žuvo 14 ir buvo sužeisti daugiau nei tūkstantis laisvės gynėjų.

Žuvusieji

Loreta Asanavičiūtė

(1967 04 22 – 1991 01 13)

⌘ 1991 metų sausio 12–13 dienomis budėjo Vilniuje prie TV bokšto. Loreta ėjo ten kartu su savo bendravarde drauge Loreta Tručilauskaite;

⌘ Apie 23 valandą Loreta skambino mamai, žadėdama grįžti. Draugės teigimu abi laikėsi už rankų. Loreta Asanavičiūtė sušuko „bijau“. Draugė pasiūlė klauptis ir melstis, tačiau į jas jau artėjo tankas;

⌘ Po tanku atsidūrė trys moterys – abi Loretos ir Angelė Pladytė. Tačiau labiausiai nukentėjo Loreta Asanavičiūtė. Dar gyva pateko į ligoninę, viltingai tikėjosi išgyventi. Mirė eidama dvidešimt trečiuosius.

1991 m. sausio 15 d. už
pasižymėjimą didvyrišku
narsumu ir ištverme ginant
Lietuvos Respublikos laisvę ir
nepriklausomybę po mirties
apdovanota I-ojo laipsnio Vyčio
Kryžiaus ordinu.

{ Loretos Asanavičiūtės vardu pavadinta
viena iš Vilniaus gatvių Karoliniškėse.

Virginijus Druskis

(1969 02 01 – 1991 01 13)

- ⌘ 1991 metų sausio pradžioje Virginijus budėjo prie Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo ;
- ⌘ 1991 metų sausio 12–13 dienomis – prie Vilniaus TV bokšto;
- ⌘ „Nieko man neatsitiks“ ... – tokiais žodžiais nerimaujančią žmoną Astą paguodė Virginijus, pridurdamas: „Jeigu visi bijosim, Lietuva niekada nebus laisva“.
- ⌘ Liudytojai sakė, kad Virginijus Druskis buvo viena pirmųjų aukų prie Vilniaus televizijos bokšto (žuvo 21 metų).

Virginijaus Druskio
vardu pavadinta viena iš
Vilniaus gatvių
Karoliniškėse.

Darius Gerbutavičius

(1973 07 14 – 1991 01 13)

1991 metų sausio 11-13 dienomis budėjo
prie Spaudos rūmų, Lietuvos
Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo
Seimo, Televizijos bokšto, kur 1991
metų sausio 13-osios naktį buvo
nukautas SSRS desantininkų. Jis buvo
suvarpytas penkiomis kulkomis, o
mirtina buvo į plaučius;

1996 metais minint 5-ąsias žūties metines Vilniaus statybininkų ruošimo centre atidengtas bareljefas, atminimo lenta atidengta ir prie namo, kur Darius gyveno nuo 1975 metų.

Jo vardu pavadinta gatvė, kurioje yra Vilniaus „Ryto“ vidurinė mokykla.

Rolandas Jankauskas

(1969 01 02 – 1991 01 13)

- ⌘ Žuvo 1991 metų sausio 13–ąją (22 metų) gindamas Vilniaus Televizijos bokštą;
- ⌘ Kaip pasakoja Rolando tėtis Bronislovas Jankauskas: „Tankai žmones vaikė nuleistus patrankų vamzdžius sukiodami virš galvų ir pagal vado komandą paleisdavo šūvius.
- ⌘ Tie žmonės, kurie buvo arti, be sąmonės krito ant žemės. Arčiau buvusieji juos gelbėjo, padėdami atsistoti ir pasitraukti nuo šliaužiančių vikšrų.
- ⌘ Šūvio akimirką Rolandas buvo labai arti patrankos vamzdžio, be sąmonės nugriuvo po tanku ir buvo sutraiškytas. Tik tankui nuvažiavus toliau, žmonės jį pastebėjo ir nunešė į asmeninį automobilį. Taip jis pateko į ligoninę, kur gydytojai jau nieko nebegalėjo padėti.“

Rolando Jankausko vardu pavadinta
viena iš Vilniaus gatvių Karoliniškėse;

Rimantas Juknevičius

(1966 08 09 – 1991 01 13)

⌘ 1991 metais jau ketvirto kurso studentas, Rimantas Juknevičius važinėdavo budėti į Vilnių;

⌘ Lemtingą vakarą jis buvo persišaldęs, nes visą dieną šaltyje prabuvo kartu su žmonėmis gatvėje. Tą vakarą teta dar paprašė, kad pasirūpintų savo sveikata ir liktų nakvoti, bet jis nepaklausė ir kartu su draugu išvyko prie Vilniaus televizijos bokšto;

⌘ Prie televizijos bokšto Rimantas Juknevičius buvo nukautas per SSRS kariuomenės puolimą.

Rimanto Juknevičiaus vardu pavadinta viena iš Marijampolės gatvių, vidurinėje mokykloje, kurioje mokėsi Rimantas, atidengta atminimo lenta.

Alvydas Kanapinskas

(1952 07 26 – 1991 01 13)

⌘ 1991 metų sausio dienomis A. Kanapinskas budėjo prie Vilniaus televizijos bokšto, Lietuvos radijo ir televizijos komiteto;

⌘ Gindamas Lietuvos radijo ir televizijos komiteto pastatą 1991 metų sausio 13-ąją žuvo, jam tuo metu ėjo keturiasdešimt devintieji.

Alvydo Kanapinsko vardu pavadinta viena iš
Kėdainių gatvių;

1999 metais prie Radijo ir televizijos komiteto
pastato atidengtas paminklinis akmuo A.
Kanapinsko žuvimo vietoje.

Algimantas Petras
Kavoliukas

(1939 01 08 – 1991 01 13)

- ⌘ Tomis lemtingomis sausio dienomis Algimantas turėjo laisvą nuo darbo savaitę ir dalyvavo visuose susibūrimuose;
- ⌘ 1991 metų sausio 11 dieną gynė nuo SSRS desantininkų Spaudos rūmus Vilniuje, kadangi gyveno greta Vilniaus televizijos bokšto, prasidėjus jo šturmui, vienas pirmųjų išskubėjo ten;
- ⌘ 1991 metų sausio 13-ąją prie Vilniaus Televizijos bokšto mirtinai sužalotas sovietinės kariuomenės tanko.

Algimanto Petro Kavoliuko vardu
pavadinta viena iš Vilniaus gatvių
Karoliniškėse.

Vidas Maciulevičius

(1966 08 27 – 1991 01 13)

- ⌘ 1991 metų sausio 12–13 dienomis Vidas Maciulevičius budėjo prie Lietuvos radijo ir televizijos pastatų, Vilniaus televizijos bokšto (kartu su broliu Rimu);
- ⌘ Sausio 13-osios naktį sovietinių desantininkų nukautas prie Vilniaus televizijos bokšto, brolis Rimas buvo sužeistas į ranką.

Vido Maciulevičiaus vardu pavadinta
viena iš Vilniaus gatvių Karoliniškėse.

Titas Masiulis

(1962 02 06 – 1991 01 13)

1991 metų sausio dienomis Titas budėjo prie Lietuvos radijo ir televizijos pastatų, Vilniaus televizijos bokšto; čia sovietų desantininkų nukautas.

- ⌘ Apdovanotas (po mirties) 1-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu, Sausio 13-osios Atminimo medaliu, Latvijos vyriausybės Atminimo medaliu, Lietuvos radijo ir televizijos komiteto medaliu;
- ⌘ Tito Masiulio garbei yra pavadinta mokykla. Pagrindinė gatvė Kaune, buvusi M. Gorkio, ir pagrindinė Piliuonos gatvė pavadintos Tito Masiulio vardu ;
- ⌘ Kaune, prie Neries krantinės ir Demokratų gatvės sankryžos esančiame skverelyje pastatytas koplytstulpis Titui Masiuliui atminti;
- ⌘ Žalgirio pergalės parke ir Vilniuje prie televizijos bokšto Tito Masiulio atminimui pasodinti ąžuoliukai;

Alvydas Matulka

(1955 05 30 – 1991 01 13)

- ⌘ Sausio 13-osios naktį kartu su daugybe žmonių A. Matulka iš Rokiškio autobusu išvažiavo į Vilnių;
- ⌘ Išgirdęs, kad aplinkui žūsta žmonės, jis pasiteiravo: "Nejaugi kareiviai gali šaudyti į žmones?". Tai buvo jo paskutiniai žodžiai. Rokiškėnas staiga griebėsi už širdies ir sukniubo aikštėje;
- ⌘ Atvykusi greitoji pagalba jau nebespėjo išgelbėti A. Matulkos gyvybės. A. Matulka mirė būdamas 35-erių metų;
- ⌘ Alvydas Matulka mirė nuo ūmaus miokardo infarkto.

Apolinaras Juozas
Povilaitis

(1937 02 03 – 1991 01 13)

⌘ Tą lemtingą 1991 metų sausio 13-osios naktį Apolinarą nušovė rusų karininkas, paleidęs šūvių seriją iš automato. Apolinaras mirė vietoje, prie pat TV bokšto;

⌘ Apolinaras Povilaitis buvo vyriausias iš žuvusiųjų prie Vilniaus televizijos bokšto tą klaikią naktį. Vasario mėnesį jam būtų sukakę 54 metai.

Apolinaro Juozo Povilaičio vardu
pavadinta viena iš Vilniaus gatvių
Karoliniškėse.

Ignas Šimulionis

(1973 12 17 – 1991 01 13)

- ⌘ Sausio 13-osios naktį I. Šimulionis neatsitiktinai pateko prie televizijos bokšto, jis buvo poste, kaip ir kiti šauliai. Buvo prie pagrindinių durų į bokštą. Rankose laikė gaisrininko žarną ir bandė kariauti vandeniu... Tėvai jį rado tik kitą dieną morge;
- ⌘ Asmenybė buvo nustatyta pagal šaukimo į sovietinę armiją lapelį;
- ⌘ Septynios kulkos, viena mirtiną į kaktą, kitos - į ranką, krūtinę, pilvą. Parkritusiam buože trenkė per galvą.

Igno Šimulionio vardu pavadinta viena
iš Vilniaus gatvių Karoliniškėse;

Vilniaus Universiteto Senato sprendimu,
įsteigta Igno Šimulionio vardo
stipendija.

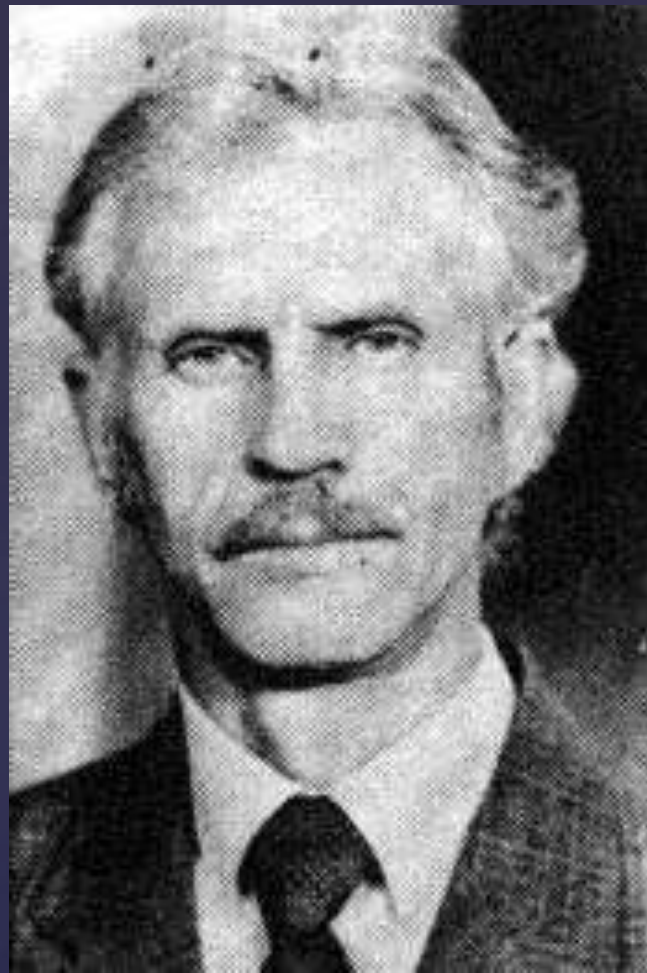

Vytautas Vaitkus

(1943 09 22 – 1991 01 13)

⌘ 1991 metų sausio 13-ąją buvo nušautas
SSRS desantininkų, šturmovusių
Vilniaus televizijos bokštą;

⌘ Vytauto Vaitkaus vardu pavadinta
viena Vilniaus gatvė Karoliniškėse.

Vytautas Koncevičius

(1941 05 24 – 1991 02 18)

⌘ Sajūdžio pakviestas 1991 metų sausio 13 dieną budėjo prie Vilniaus televizijos bokšto;

⌘ Buvo pašautas SSRS desantininkų;

⌘ Daugiau kaip mėnesį medikai kovojo, bet sužeistojo organizmas neatsilaikė. Vasario 18 dieną nustojo plakti Vytauto Koncevičiaus širdis.

Šaltiniai

- ↳ http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=4110&p_d=49626&p_k=1
- ↳ http://lt.wikipedia.org/wiki/Sausio_13_aukos
- ↳ http://lt.wikipedia.org/wiki/Laisv%C4%97s_gyn%C4%97j%C5%B3_diena
- ↳ http://www3.lrs.lt/pls/inter/sausio_13
- ↳ http://www.alfa.lt/straipsnis/15074681/Minint.Laisves.gyneju.diena.visoje.Lietuvoje.suzibo.tukstanciai.zvakiau=2013-01-11_08-48/
- ↳ <http://www.15min.lt/zymė/sausio-13-oji>
- ↳ <http://www.laisve15.lt/>
- ↳ <http://www.sausio13.lt/>